

עפרה לקס

דמות

הרב אברהם ישראל גליס

בעקבות הספר 'הוד והדר':
בתי כנסת בארץ ישראל

יום אחד החליטו ברדיו קול חי' שמאתגרים את הרב גליס. במשך שעותיים התקשרו מאזינים ונתנו כל אחד מילה: חמין, שינה, בית כנסת ועוד, והרב גליס היה צריך למצוא סיפור ירושלמי מתאים. כאחד שיש לו 3,000 סיפורים ירושלמיים, הוא עמד במשימה בכבוד.

אבל הרב גליס, יליד תשי"א ודור עשירי בעיר הקודש, איננו רק איש ירושלים. הוא גם איש ציבור, איש תקשורת ('יתד נאמן', 'משפחה', 'קול חי' וטלוויזיה) והיום חבר מועצת הקולנוע. בין שלל עיסוקיו הוא גם מוצא זמן למפות את ארץ ישראל באתרים מעניינים. לפני מספר שנים הוא הוציא לאור מדריך לקברי צדיקים שנמכר ב-60 אלף עותקים, רובם אגב לחילונים. היום הוא חובק אלבום שמתעד את בתי הכנסת היפים והמעניינים בארץ.

קראת לספרך החדש 'הוד והדר', מדוע?

"זהו ביטוי שמופיע פעמים רבות בתהילים ועל פי המלבי"ם הביטוי מכוון ליופי פנימי - הוד, וליופי חיצוני - הדר. חיפשתי בתי כנסת שהם יפים מבפנים ומבחוץ, שיש להם אלמנטים יוצאי דופן ושווה להתעכב לידם, כי יש להם סיפור מעניין, כמו בית הכנסת אל-גריבה בעכו שיש בו ארבעה מיליארד אבני פסיפס שבונה יהודי בן 82. הוא עוסק בבניית בית הכנסת למעלה מ-60 שנה".

מתי נולד הרעיון של עריכת אלבום שכזה?

"כשהסתובבתי בעולם וראיתי בתי כנסיות מאוד יפים, חשבתני, ואת יכולה לקרוא לזה 'ציונות אמיתית', שגם לנו יש בתי כנסת יפים וכדאי לפאר את בתי הכנסת בארץ. עברתי מהצפון ועד הדרום, בכל מקום לקחתי את רשימת בתי הכנסת וחיפשתי את אלה המעניינים. קחי למשל בית כנסת אחר בעכו, שהרמח"ל שיפץ אותו ויש במרכזו בור, שם הוא עמד והתפלל בבחינת 'מעמקים קראתיך ה'". יש סיפור דומה לזה בעולם?"

עברת מהצפון ועד הדרום, כולל מזרחה של הארץ, אבל לבתי הכנסת המסוראים של גוש קטיף אין ייצוג בספר.

"גוש קטיף מאוד קרוב אליי. בתשעה באב שעבר יש בתי במוזיאון גוש קטיף ואמרתי את הקינה שחיבר יואל אליצור. הבאתי לגוש את האדמו"ר שלי, האדמו"ר מקרלין, וביקרתי שם מספר פעמים. אני מחובר לגוש קטיף אבל החלטתי שבספר הזה על חורבן אני לא כותב. אני רוצה שיהיה כיף לאנשים והם יעיינו בספר וילכו לבקר בבתי הכנסת, ולא יסגרו אותו בכעס ויאמרו 'עוד פעם חורבן'. משהו אמר לי שזה תירוץ דחוק, אבל זה מה שהנחה אותי".

איך בחרת אילו בתי כנסת להכניס ואילו לא?

"זה היה קשה מאוד. בישראל יש 20 אלף בתי כנסת ואנחנו עברנו וצילמנו מאות בתי כנסת. במלאכת הבחינה הרגשתי כמו שלמה - לגזור ולחתוך. הקו שלי היה שזה לא יהיה קטלוג, אלא שבכל דף שיפתחו יגידו 'ואו, איזה פאר, איזה הדר' ומי שגר בסביבה או עובר שם יקפוצו לבקר".

מלבד הוצאת 'הוד והדר' באנגלית בימים הקרובים, מתכוון הרב גליס לעבד את האלבום גם למדריך כיס, כולל הסברים כיצד להגיע לכל מקום ומפות. צעד שכזה יגיש את המדריך לכל טייל בארץ, "אבל זה יהיה יותר קטלוגי ולא ישקף את היופי הנהדר שיש בכל בית כנסת".

ofralax@gmail.com